

Bagyó Anna

Rakéták és tökmagok

Art Basel 2022

Bázel,
2022. VI. 15-18.

A pandémia, az orosz-ukrán háború, a tőzsdék, a kriptovaluták hanyatlása és más gazdasági vi-szontagságok ellenére minden jel arra mutat, hogy a kortárs műkereskedelem nemcsak hogy nem torpant meg, de menetel előre. A világ vezető művé-szeti vására, az idén 52. alkalommal megrendezett Art Basel is ezt bizonyítja. Természetesen az előzmények-ből a májusi nemzetközi aukciós eredmények ismeretében már lehetett sejteni, hogy várhatóan jelentős lesz az érdeklődés és az értékesítés is. A rendezvény szak-mai napjain kisebb számú volt a személyes megjelenés, „válogatottabb” volt a közönség, a gyűjtők megfontol-tabban, körültekintőbben vásároltak, de a magas ér-tékű művek már a vásár nyitó napjain gazdára találtak.

A Svájcba történő beutazáshoz vagy a vásárra történő belépéshez idén, a tavalyi nagy szigorúsággal szemben már nem követeltek oltási igazolást vagy tesztet, és a maszkviselés sem volt jellemző a kiállítás területén. Vi-szont a koronavírus-járvány okozta nemzetközi utazási korlátozások következtében az ázsiaiak, főleg a kínai-ak, elmaradoztak a rendezvényről. Persze ez egyálta-lán nem jelenti azt, hogy a piacon kívülre rekedtek és különböző más csatornákon, online nem szerezték vol-na be a kívánt műtárgyakat, foglalásokat még a vásárt megelőzően vagy ott helyben. Optimista, bizakodó, a mederbe történő lassú, de biztos visszatérés hangulata lengte be a vásárt és az idén kissé visszafogottabb, tár-sasági kísérőprogramokat.

Art Basel, 2022,
Galériák-szekció,
Hauser & Wirth
(Zürich, New York,
London) standja
↓





↑
 Art Basel 2022,
 Galériák-szekció,
 carlier/gebauer
 Galéria (Berlin)
 standja

A részt vevő galériák száma már a Covid előtti érdeklődést is elérte, ez alkalommal 289 kiállító szerepelt a vásáron a Messe Basel két kiállítási csarnokában. Jellemző volt a műfajok sokfélesége; a figuratív művek mellett az absztrakt művészetet is szép számmal képviselték. A modern és az ismert kortárs művészek mellett a fiatalabb generáció is szerepelt, akár 10 ezer euró/dollár alatti összegért is szert lehetett tenni műtárgyra. Természetesen a magasabb, a több százezer vagy az egymillió fölötti értékű műtárgyakat illetően sem volt hiány a galériák kínálatában, sőt többen közülük már a vásár első napján vevőre találtak. A legmagasabb összegért, 40 millió dollárért a francia-amerikai művésznő, Louise Bourgeois *Pók* (Spider) című, 1996-ban készült bronzszobra kelt el. A vétel a több városban is galériát működtető Hauser & Wirth Galéria standján valósult meg, a vásárló kiléte egyelőre ismeretlen. Érdekes módon a gigantikus méretű szobor, melynek egy példánya mások mellett a londoni Tate Modern előtt is ágaskodik, mérete ellenére a galéria-szektorban, a standon és a nem az *Unlimited* szekcióban került bemutatásra. A kimagasló összegnél persze kevesebért is kínáltak értékesítésre más műveket. Például a New York-i bázisú, de ma már több városban is galériát működtető David Zwirner Galéria a kubai-amerikai művész, Felix Gonzalez-Torres 22 fényfűzérből álló, 1992-ben készült, *Névtelen* (Tim Hotel) című installációjáért 12,5 millió dollárt fizettek ki. De más művészek művei is gazdára találtak egymillió fölött, például a dél-afrikai származású, de Hollandiában élő Marlene Dumas munkája, az amerikai Alice Neel *Elizabeth* (1984) című műve vagy a német művész, a lipcsei iskola jeles képviselője, Neo Rauch festménye is új gyűjteménybe került.

A művészeti-műkereskedelmi szintéren nagy érdeklődés övezi az afroamerikai, afrikai vagy a diaszpórában élő afrikai művészeket. Ezt bizonyítja többek között a somáliai-francia galériás, Mariane Ibrahim (Chicago, Párizs) kínálata is, aki igen nagy sikerrel szerepelt a vásáron. Szintén érdeklődésre tett szert a francia feminista, Laure Prouvost munkája a berlini carlier | gebauer Galéria kiállításán. Az üvegből készült, működő szökőkutat női kelekből elágazó, többkarú polip alkotta. A nem helyettesíthető tokenek vagy NFT-k is jelentős számban szerepeltek az Art Baselen, a világ vezető kortárs művészeti vására is felkarolta a digitális eszközök világát.

A galériák mellett, ahogy korábban is, ez alkalommal is szerepeltek más szekciók. A *Statements*-szekcióban fiatal (1983-1990 között született), feltörekvő művészek kaptak lehetőséget egyéni kiállítások keretében. Humorral ötvözött, az új technológiák közreműködésével, hagyományos és ipari anyagokból készült műveket mutattak be, hogy véleményt alkossanak korunk bonyolult világáról. A precízen kurált *Features*-szekció standjain a 20. és a 21. század művészeinek munkáit tárták a közönség elé. Az *Edition*-szekcióban galériák és kiadók mutattak be nyomatokat és sokszorosított grafikákat. Külön fotószekció az idén nem kapott helyet a vásáron.

Az Art Basel Unlimited a vásáron részt vevő galériák részére biztosított a hagyományos standokon kívüli kiállítási lehetőséget. Ennek keretében 70 monumentális szobor, installáció, videóinstalláció, nagy méretű festmény, fotósorozat és performansz volt látható. A program koncepcióját Giovanni Carmine, a Kunst Halle Sankt Gallen kurátora állította össze. A közönséget mindjárt a bejáratnál az amerikai Andrea Zittel sajátkezűleg, ter-



Art Basel 2022,
Statements-
szekció, Bureau
Galéria standja,
Brandon NDIKE
alkotása

←



Art Basel, 2022,
Feature-szekció,
Ceysson &
Bénétière Galéria
(New York, Genf)
standja

←

mészetes anyagokból készített, két évtizedet felölelő, négy évszakra tervezett ruhakollekciója fogadta. A sivatagba (Mojave Desert, Kalifornia) kivonult, önálló életet folytató művész installációja a *Személyi egyenruha A-Z - 2. évtized: 2003. ősz/tél - 2013. tavasz/nyár* címet viselte. Igen előkelő helyre, a kiállítási csarnok közepére került a szlovák művész, Stano Filko 2006-ban készült, monumentális, több elemet is tartalmazó installációja. A hatalmas, színes léggömb mellett egy hosszú csőlétra és a mennyezetet súroló rakéta kápráztatta a közönséget. Az ismert holland művész, Folkert de Jong *A lövöldözés... július 1* (2006) című, rózsaszín és világoskék színű, hungarocellból faragott, gigantikus, figuratív installációja a 2006-os bagdadi Sadr City piacán történt öngyilkos merényletre (amely 77 ember halálát okozta) tesz utalást, ironikusan egyesítve a régi mesterek stílusát egy adag hátborzongással.

Az Art Basel szekciójaként, de a vásár területén kívül, a Parcours keretében a város régi és új részein – akár egészen szokatlan helyszíneken, asztalosműhelyben, irodaházban, garázsban, templomtérben – tűntek fel installációk, videómunkák. Például a König Galerie (Bécs, Berlin, London, Szöul) képviselőjében a mexikói művész, Bosco Sodi *Tabula Rasa* (2021-22) című szabadtéri, agyaggyölkökből álló installációja az egyik templomtérben várta a közönséget. A golyóknak nemcsak az anyaga került Bázélbe Mexikó egyik régiójából, de a vele együtt szereplő kukorica-, tök- és babmagok is. A kiállítás ideje alatt a látogatókat felkérték, hogy a maggolyókat vigyék haza, és ültessék el a kertjükben. A művész a természetes körforgásra és a növényfajok együttélésére, egymásra utaltságára hívta fel a figyelmet.